

Finansal kiralama yoluyla kiralanan binek oto için ödenen KDV' nin indirimi ve gider kısıtlaması uygulaması

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	21152195-130[2023/5859]-129461
Tarih	01.03.2024

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları KDV-ÖTV Grup Müdürlüğü

Sayı : E-21152195-130[2023/5859]-

01.03.2024

Konu : Finansal kiralama yoluyla kiralanan binek oto için ödenen KDV' nin indirimi ve gider kısıtlaması uygulaması

İlgi

:

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden, finansal kiralama yoluyla edindiğiniz binek otomobillerinizin katma değer vergisinin indirilip indirilemeyeceği ve aylık gelecek olan finansal kiralama faturalarının gider kısıtlamasına tabi tutulup tutulmayacağı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında; kurumlar vergisinin mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, ikinci fıkrasında ise safi kurum kazancının tespitinde 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinde:

"Safi kazancın tespit edilmesi için, aşağıdaki giderlerin indirilmesi kabul edilir:

1. Ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderler; (Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, kiralama yoluyla edinilen binek otomobillerinin her birine ilişkin aylık kira bedelinin 5.500 Türk lirasına (323 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 2023 yılında uygulanmak üzere 17.000 TL) kadarlık kısmı ile binek otomobillerinin iktisabına ilişkin özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi toplamının en fazla 115.000 Türk lirasına (323 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 2023 yılında uygulanmak üzere 440.000 TL) kadarlık kısmı gider olarak dikkate alınabilir.)

...

5. Kiralama yoluyla edinilen veya işletmeye dahil olan ve işte kullanılan taşıtların giderleri (Şu kadar ki faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, binek otomobillere ilişkin giderlerin en fazla %70'i indirilebilir.)

..."

hükmü yer almaktadır.

311 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "*Binek Otomobillerin Giderleri ve Amortismanlarının Vergi Matrahından İndirilmesi*" başlıklı beşinci bölümünde konuyla ayrıntılı açıklamalara yer verilmiş olup, anılan Tebliğin 13 üncü maddesinde; faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, kiralama yoluyla edinilen binek otomobillerinin her birine ilişkin aylık kira bedelinin maddede belirtilen sınırlar çerçevesinde gider olarak dikkate alınabileceği belirtilmiştir. Aynı maddenin 5 inci fıkrasında;

"Finansal kiralama yoluyla edinilen binek otomobillere ilişkin yapılan ödemeler bu Tebliğin 13 üncü maddesi kapsamında değerlendirilmeyecek olup, söz konusu ödemelerde aylık kiralama gideri kısıtlaması söz konusu olmayacaktır. 213 sayılı Kanunun mükerrer 290 ıncı maddesinin üçüncü fıkrasında finansal kiralamanın tanımı yapılmış olup, aynı maddenin ikinci fıkrasının (1) numaralı bendinde; kiracı tarafından aktifleştirilen finansal kiralamaya konu iktisadî kıymetin kullanma hakkının anılan Kanunun mükerrer 298 inci maddesi ve üçüncü kitabının üçüncü kısmının birinci bölümünde kiralama konusu iktisadî kıymet için belirlenmiş esaslar çerçevesinde yeniden değerlemeye ve amortismanına tâbi tutulacağı, (4) numaralı bendinde; kiracı tarafından finansal kiralama sözleşmesine göre yapılan ödemelerin, borç anapara ödemesi ve faiz gideri olarak ayrıştırılacağı ve ayrıştırma işleminin her bir dönem sonunda kalan borç tutarına sabit bir dönemsel faiz oranı uygulanmasını sağlayacak şekilde yapılacağı hükme bağlanmıştır. Buna göre, kiracı tarafından finansal kiralama sözleşmesine göre yapılan ödemelerin borç anapara ödemesi ve faiz gideri olarak ayrıştırılması, bu ayrıştırma işleminin her bir dönem sonunda (finansal kiralama sözleşmesinde yer alan ödemelerin yapılacağı tarih) kalan borç tutarına sabit bir dönemsel faiz oranı uygulanmak suretiyle yapılması, hesaplanan faiz giderlerinin ise ilk yıl iktisadi kıymetin maliyetine eklenmesi, sonraki yıllar ise gider veya maliyet olarak dikkate alınması gerekmektedir. Bu bağlamda, finansal kiralama yoluyla işletme aktifine alınmış binek otomobiller için ödemelerin anapara ve faiz ödemesi olarak ayrıştırılarak, faiz gideri ilk yıl "Haklar" hesabında izlenen binek otomobilin maliyetine dâhil olunacak, sonraki yıllarda ise tercihen gider veya maliyet olarak dikkate alınacaktır."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Öte yandan, anılan Tebliğin "*Binek otomobillere ilişkin tamir, bakım, yakıt ve benzeri cari giderler*" başlıklı 14 üncü maddesinin 5 inci fıkrasında; "*Finansal kiralama yoluyla edinilen binek otomobillere ilişkin, finansal kiralama konusu binek otomobillerin "Haklar" hesabında aktive alındığı dönemi izleyen dönemler için yapılan faiz giderlerinin mükellefler tarafından tercihen doğrudan gider olarak dikkate alınmak istenmesi halinde, bu giderlerin en fazla %70'i, gelir ve kurumlar vergisi açısından safi kazancın tespitinde gider olarak indirim konusu yapılabilecektir.*" açıklamaları yer almaktadır.

Diğer taraftan, aynı Tebliğin "*Binek otomobillere ilişkin amortisman giderleri*" başlıklı 15 inci maddesinin 7 nci fıkrasında ise; "*Finansal kiralama yoluyla işletme aktifine alınmış ve rayiç bedel ile sözleşmeye göre kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı üzerinden "Haklar" hesabında izlenen binek otomobillerde, aktive alınan bedelin o yıl için belirlenen amortismanına esas tutarı aşması halinde, binek otomobillerin her birine ilişkin ayrılan amortismanın en fazla bu tutarlara isabet eden kısmı gelir ve kurumlar vergisi açısından safi kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınabilecektir.*" açıklamaları yer almaktadır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, esas faaliyet konusu kısmen veya tamamen binek otomobillerin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olmayan Şirketinizin finansal kiralama sözleşmesine göre yaptığı ödemelerin borç anapara ödemesi ve faiz gideri olarak ayrıştırılması, bu ayrıştırma işleminin her bir dönem sonunda (finansal kiralama sözleşmesinde yer alan ödemelerin yapılacağı tarih) kalan borç tutarına sabit bir dönemsel faiz oranı uygulanmak suretiyle yapılması, hesaplanan faiz giderlerinin ise ilk yıl iktisadi kıymetin maliyetine eklenmesi, sonraki yıllar ise gider veya maliyet olarak dikkate alınması gerekmektedir.

Bu bağlamda, finansal kiralama yoluyla edinilen binek otomobillerin "Haklar" hesabında aktive alındığı dönemi izleyen dönemler için yapılan faiz giderlerinin Şirketiniz tarafından tercihen doğrudan gider olarak dikkate alınması durumunda, bu giderlerin en fazla %70'i, kurum kazancınızın tespitinde gider olarak dikkate alınacaktır.

Diğer taraftan, finansal kiralama yoluyla edinilen ve "Haklar" hesabında izlenen binek otomobillere ilişkin ödenen faiz giderlerinin bu kıymetlerin aktive alındığı dönemi izleyen sonraki dönemlerinde tercihen binek otomobilin maliyetine eklenmesi durumunda, bu kıymetlere ilişkin ayrılan amortismanın en fazla

aktife alınan yıl için belirlenen amortismanına esas tutarının safi kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınabileceği tabiidir.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun 30/b maddesinde, faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, işletmelere ait binek otomobillerinin alış vesikalarında gösterilen KDV'nin, mükelleflerin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan KDV'den indirilemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan, 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununun 18 inci maddesinde, finansal kiralama sözleşmesinin, kiralayanın, kiracının talebi ve seçimi üzerine üçüncü bir kişiden veya bizzat kiracıdan satın aldığı veya başka suretle temin ettiği veya daha önce mülkiyetine geçirmiş bulunduğu bir malın zilyetliğinin, her türlü faydayı sağlamak üzere kira bedeli karşılığında, kiracıya bırakılmasını öngören sözleşme olduğu; 23/1 inci maddesinde, finansal kiralama konusu malın mülkiyetinin kiralayana ait olduğu, ancak taraflarca sözleşmede, sözleşme süresi sonunda kiracının, malın mülkiyetini satın alma hakkını haiz olacağının kararlaştırılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, finansal kiralamaya konu binek otomobilin mülkiyetinin sözleşme süresi bitiminde kiracıya geçmesi durumunda, binek otomobillere ait yüklenilen KDV'nin kiracı tarafından indirim konusu yapılması mümkün değildir. Sözleşme süresi sonunda malın mülkiyetinin kiralayanda kalması durumunda ise, söz konusu işlem bir kiralama hizmeti olarak değerlendirileceğinden kira tutarları üzerinden ödenen KDV kiracı tarafından genel esaslar çerçevesinde indirim konusu yapılabilecektir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026